

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना. १ सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे अनिवार्य आहे.

2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १ अ) जनमत म्हणजे काय? भारतातील प्रसार माध्यमांची जनमतनिर्मितीतील भूमिका स्पष्ट करा.

२०

किंवा

ब) जनमतनिर्मितीमधील अशासकीय नेतृत्वाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र. २ अ) राजकीय पक्ष म्हणजे काय ते सांगून बहुपक्ष पद्धतीच्या गुण- दोषांची चर्चा करा.

२०

किंवा

ब) दबावगटाची व्याख्या विशद करून दबाव गट व राजकीय पक्ष यातील फरक स्पष्ट करा.

प्र. ३ अ) राजकीय विकासासंबंधी लसियन पाय यानी मांडलेल्या वैशिष्ट्यांचे विवेचन करा.

२०

किंवा

ब) विकसनशील राष्ट्रातील राजकीय आधुनिकीकरणासंबंधी असणारी आव्हाने व उपाय योजना स्पष्ट करा.

प्र. ४ अ) आधुनिक काळातील स्त्रीवादी चळवळीचा आढावा घ्या.

२०

किंवा

ब) भारतातील भ्रष्टाचार विरोधी चळवळीची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.

प्र. ५ टिपालिहा. (कोणत्याही दोन)

२०

1. जनमताचा राजकीय वर्तनावरील प्रभाव.

2. द्विपक्ष पद्धती.

3. माहिती अधिकार कायदा.

4. भारतातील पर्यावरणवादी चळवळ.

Time: 3 Hrs

Total Marks: 100

Note: 1. All Questions are compulsory

2. All Questions carry equal Marks

Q. 1 A) What is Public Opinion? Explain the role of Media as opinion makers. 20

OR

B) Explain the role of Non Political leaders as opinion makers

Q. 2 A) What is Political Party and discuss merits and demerits of Multi Party System. 20

OR

B) Define Pressure Groups and differentiate between Pressure Groups and Political Parties

Q. 3 A) Describe important characteristics of political development enumerated by Lucian Pye 20

OR

B) Describe challenges and response to Political Modernization in developing countries

Q. 4 A) Take an Account to Feminist Movements in modern world 20

OR

B) Take historical account to anti-graft movement in India

Q. 5 Write short notes (any Two) 20

1. Public opinion and its impact on political behaviour
2. Two Party System
3. Right to Information Act
4. Environmentalist Movement in India